

تأثیر برخی خصوصیات خاک بر پراکنش گونه‌های دارویی مراتع گلپایگانمحمد مهدی احمدی^۱، اسماعیل اسدی^۲، امیر حسین شایسته^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مرتعداری، دانشگاه شهرکرد

۲- دانشیار گروه مرتعداری، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین دانشگاه شهرکرد

۳- استادیار گروه مرتعداری، دانشگاه گلپایگان

چکیده

شناخت اجزای اکوسیستم مرتع و دستیابی به روابط بین این اجزا، از جمله خاک و پوشش گیاهی، از ضروریات مدیریت بهینه آن است. امروزه یکی از زمینه‌های مهم در حوزه گیاهان دارویی، شناسایی نیازهای اکولوژیکی گونه‌های مختلف و عوامل محیطی موثر در استقرار گونه‌های گیاهی است. در بین عوامل محیطی مختلف، متغیرهای خاک دارای نقش بسزایی هستند. از اینرو، هدف از انجام این تحقیق بررسی تأثیر برخی خصوصیات خاک بر پراکنش گونه‌های دارویی مراتع گلپایگان است. نمونه‌برداری در امتداد ۵ ترانسکت در مراتع لهرامش گلپایگان انجام شد که در ۱۰ متر پلات یک مترمربعی برای برداشت نمونه خاک و گونه‌های گیاهی انداخته شد. نمونه خاک به وسیله اوگر با قطر ۵ سانتی‌متر در دو عمق ۰-۳۰ و ۳۰-۶۰ سانتی‌متر جمع‌آوری شد و سپس نمونه‌های خاک برای اندازه‌گیری متغیرهای نیتروژن کل، سیلت، ماده آلی، کربن آلی، پتاسیم، فسفر، رس، هدایت الکتریکی و pH به آزمایشگاه منتقل گردیدند. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آنالیز مولفه‌های اصلی استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که پراکنش گیاهان دارویی منطقه مورد بررسی در دو عمق مختلف ۰-۳۰ و ۳۰-۶۰ به متغیرهای مختلف خاک بستگی دارد و در هر عمق عناصر مختلفی بر پراکنش گونه‌های گیاهی تأثیر می‌گذارند.

واژگان کلیدی: پوشش گیاهی، گیاهان دارویی، فسفر خاک، آنالیز مولفه‌های اصلی